

དམ་ཚུལ་སྤྱི་བཤད་ཚུ་གེལ་མེ་ལོང་།

ཚེ་དབང་ལྷ་མོས་བརྩམས།

མི་རིགས་དཔེ་སྟླན་ཁང་།

དམ་ཚུལ་ལྟེ་བཤད་ཚུ་ཤེལ་མེ་ལྟང་།

ཆོད་བང་ལྟ་མོས་བཙམས།

མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན་ཁང་།

ཚུམ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་བ། སྒྲུབ་མ་ཚུལ་མཚོ།
责 任 编 辑: 卓 玛 青 措

༩༩ || དམ་ཚུལ་སྒྲིབ་པ།

ཚུམ་པ་ལོ།	ཆོད་བར་ལྷ་མོ།
དཔེ་སྐྲུན་མ་ཁན།	མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།
འབྲིམས་སྒྲུབ་མ་ཁན།	མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་པོ་དྲ་ཡིག་ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་།
གནས་ཕུང་།	པེ་ཅིན་གྲོང་ཁྱེར་རྟོ་མིང་ཨི་བྲུང་ལམ་ཨང་14པ།
སྒྲིག་ཁྱེད་ཨང་གུངས།	100013
ཁབ་བར་ཨང་གུངས།	010 - 64227665
པར་འདེབས་མ་ཁན།	མི་རིགས་པར་འདེབས་བཞོ་གྲ།
བརྒྱུད་འཛོུར་མ་ཁན།	རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་གནས་སོ་མོའི་ཞིན་ཏུ་དཔེ་ཆོད་ཁང་།
དེབ་ཆུང་།	850mm×1168mm 1/32
པར་ཕོག་	10.75
པར་གཞི་མི་སྒྲིག་ཐོངས།	2009ལོའི་ཟླ་6 པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
པར་ཐོངས།	2009ལོའི་ཟླ་6 པར་པར་ཐོངས་དང་པོ་བརྒྱབ།
པར་གྲངས།	0001 - 1500
དེན་ཚུང་།	ཚུན་17.00

图书在版编目(CIP)数据

藏传佛教简史:藏文/才旺拉姆著. —北京:民族出版社,2009.6

ISBN 978-7-105-10122-1

I. 藏… II. 才… III. 喇嘛教—佛教史—藏语
IV. B946.6

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2009)第 100335 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

<http://www.mzcbs.com>

民族印刷厂

全国各地新华书店经销

2009 年 6 月第 1 版 2009 年 6 月北京第 1 次印刷

开本:850mm×1168mm 1/32 印张:10.75

印数:0001-1500 册 定价:17.00 元

ISBN 978-7-105-10122-1/B.417(藏.165)
(藏文室电话:64275311 发行部电话:64227665)

དཀར་ཆུ།

ཕྱི་ཚེན་དང་པོ། ཉང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་
རི་ལྷོ་བྱང་པ་བརྟེན་པ།

ལེའུ་དང་པོ། སྟོན་པ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་
མཛད་རྣམ་མཛོད་བསྟུན།..... (1)

ས་བཅད་དང་པོ། དགའ་ལྷན་གནས་ནས་འཕོ་བའི་མཛད་པ།..... (3)

ས་བཅད་གཉིས་པ། ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་པའི་མཛད་པ།..... (4)

ས་བཅད་གསུམ་པ། སྐྱ་བལྟ་མས་པའི་མཛད་པ།..... (5)

ས་བཅད་བཞི་པ། བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མ་ཁས་པའི་མཛད་པ།..... (7)

ས་བཅད་ལྔ་པ། བཅུན་མའི་ལའོར་དགེ་སྤྱོད་ལ་པའི་མཛད་པ།..... (8)

ས་བཅད་དྲུག་པ། ཁབ་ནས་མཛོན་པར་བྱང་བའི་མཛད་པ།..... (8)

ས་བཅད་བདུན་པ། དཀར་བ་སྐྱད་པའི་མཛད་པ།..... (9)

ས་བཅད་བརྒྱད་པ། བྱང་རྒྱལ་སྟོང་པོར་གཤེགས་པའི་མཛད་པ།..... (10)

ས་བཅད་དལྱུ་པ། བདུད་ཕྱེ་བཅོམ་པའི་མཛད་པ།..... (12)

ས་བཅད་བརྒྱུ་པ། མཛོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་མཛད་པ།..... (13)

ས་བཅད་བརྒྱ་གཅིག་པ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ།..... (15)

ས་བཅད་བརྒྱ་གཉིས་པ། ལྷ་པོར་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ།..... (18)

ལེའུ་གཉིས་པ། བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་རིས་བཟུང་བ།..... (21)

ས་བཅད་དང་པོ། ཆོས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་ངེས་ཆོག་བཤད་པ།..... (21)

- ས་བཅད་གཉིས་པ། རྟོགས་པའི་ཚོས་བཤད་པ། (22)
- ས་བཅད་གསུམ་པ། ལུང་གི་ཚོས་བཤད་པ། (23)
- གཅིག་ བཀའ་བཤད་པ། (23)
- གཉིས། བསྟན་བཅོས་བཤད་པ། (26)
- ས་བཅད་བཞི་པ། ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ། (29)
- གཅིག་ ལམ་ལྔ་བཤད་པ། (31)
- གཉིས། ས་བརྩ་བཤད་པ། (36)
- ལེའུ་གསུམ་པ། ཚོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་བསྐྱར་ཚུལ། (41)
- ས་བཅད་དང་པོ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་འཁོར། (43)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་འཁོར། (44)
- ས་བཅད་གསུམ་པ། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཚོས་འཁོར། (45)
- ས་བཅད་བཞི་པ། ཚོས་འཁོར་དེ་དག་དང་རེས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ (46)
- ས་བཅད་ལྔ་པ། ལྷན་མིན་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚོས་འཁོར་བཤད་པ། (47)
- ལེའུ་བཞི་པ། བཀའ་བསྟུ་རིམ་པ་གསུམ་བྱས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོར། (55)
- ས་བཅད་དང་པོ། བཀའ་བསྟུ་དང་པོའི་སྒྲོར། (55)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པའི་སྒྲོར། (58)
- ས་བཅད་གསུམ་པ། བཀའ་བསྟུ་གསུམ་པའི་སྒྲོར། (60)
- ལེའུ་ལྔ་པ། བསྟན་པའི་གཏད་རབས་རྣམས་བྱུང་ཚུལ། (63)
- ལེའུ་དྲུག་པ། ཞར་བྱུང་གསང་སྤྲུགས་རྟེན་མའི་བབ་
ལུགས་བཤད་པ། (67)

ཕྱི་ཚན་གཉིས་པ། བོད་དུ་ནང་ཆོས་དར་ཚུལ་དང་ གྲུབ་མཐའ་མོ་མོར་བྱུང་ཚུལ།

ལེའུ་དང་པོ། བོད་དུ་ཐོག་མར་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་

ཆོས་དར་ཚུལ།..... (72)

ས་བཅད་དང་པོ། ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་བཅའ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་

བོད་དུ་དར་བའི་ནང་ཆོས།..... (72)

ས་བཅད་གཉིས་པ། ཁྱི་སྤོང་ཕྱེའུ་བཅའ་སྒྲུབ་གཞིན་སྒྲུབ་ས་ཆོས་བོན་

འབྲུག་ས་པའི་སྐོར།..... (75)

ས་བཅད་གསུམ་པ། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་

ལས་འགོ་བརྒྱམས་པ།..... (85)

ས་བཅད་བཞི་པ། མ་ལན་པོ་པོ་རྟེན་ས་དུ་སྐར་ཡང་བོད་དུ་

གདན་དྲངས་པ།..... (87)

ས་བཅད་ལྔ་པ། སྒྲོ་བ་དཔོན་པདྨ་འབྲུང་གནས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང་

བསམ་ཡས་བཞེངས་པའི་སྐོར།..... (89)

ས་བཅད་དྲུག་པ། ལོ་རྒྱུ་པའི་སྒྲོ་བ་སྤྱིང་བཙུགས་པ།.....

(97)

ལེའུ་གཉིས་པ། གསང་སྐྱགས་རྟེན་མའི་གྲུབ་མཐའ་བྱུང་ཚུལ།..... (102)

ས་བཅད་དང་པོ། སྒྲོ་བ་དཔོན་པདྨ་འབྲུང་གནས་ལས་བརྒྱད་པའི་

གདམས་ངག་སྐོར།..... (102)

ས་བཅད་གཉིས་པ། གྲུབ་ཆེན་པའི་རྩོམ་ལས་བརྒྱད་པའི་

གདམས་ངག་སྐོར།..... (105)

ས་བཅད་གསུམ་པ། བཀ་ཆེན་པའི་མ་མི་དུ་ལས་བརྒྱད་པའི་

- གདམས་དག་སྒྲོང་། (107)
- ས་བཅད་བཞི་པ། གཞུང་ས་ཆེན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ལས་བརྒྱད་པའི་
གདམས་དག་སྒྲོང་། (108)
- ས་བཅད་ལྔ་པ། མ་གཉག་ས་མོག་ས་ལས་བརྒྱད་པའི་གདམས་དག་..... (109)
- ས་བཅད་དུག་པ། གཏེར་ཆོས་འབྱུང་ཚུལ་སྦྱིར་བཤད་པ། (111)
- གཅིག གཏེར་སྟོན་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས། (111)
- གཉིས། གཏེར་སྟོན་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས། (112)
- གསུམ། གཏེར་སྟོན་གྱི་དཔ་བརྒྱད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས། (116)
- ལེའུ་གསུམ་པ། དཀའ་གདམས་པའི་བྱུང་ཚུལ་སྒྲོང་། (127)
- ལེའུ་བཞི་པ། ས་སྐྱ་པའི་རིང་ལུགས་འཆད་པ། (134)
- ས་བཅད་དང་པོ། ས་ལུགས་ངོས་འཛིན་པ། (134)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། གདམས་དག་གི་བརྒྱད་ཐོལ་བཤད་པ། (136)
- ས་བཅད་གསུམ་པ། བོང་མ་རྣམ་ལྔ་དང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་ལོ་
རྒྱུས། (142)
- ལེའུ་ལྔ་པ། མར་པ་དཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བྱུང་ཚུལ། (146)
- ས་བཅད་དང་པོ། རྒྱལ་པ་དཀའ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་སྦྱི་བཤད་པ། (146)
- གཅིག དཀའ་ཐོལ་ཐོག་མར་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ། (146)
- གཉིས། དཀའ་བརྒྱད་པའི་གདམས་དག་གི་བརྒྱད་ཐོལ། (148)
- གསུམ་པ། རྩེ་མར་པའི་སྒོ་བ་མ་གཞིན་བཞི་བཤད་པ། (149)
- བཞི། རྩེ་མི་ལའི་སྒོ་བ་མ་གཉི་བྱ་བ་གཉིས་བཤད་པ། (160)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། དཀའ་བརྒྱད་ཆེ་བཞི་བཤད་པ། (165)
- གཅིག དཀའ་བརྒྱད་ཆེ་བཞི་ལས་ཀྱི་ཆང་དཀའ་བརྒྱད། (166)
- ༡ ཀླུ་པ་སྐྱ་ལྷེང་རིམ་ཕྱོན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས། (174)

- १ ལྷ་དམར་སྐྱུ་ཁྲིང་ཡིས་བྱོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས། (185)
- २ སི་ཏུ་སྐྱུ་ཁྲིང་ཡིས་བྱོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས། (190)
- ॢ ཀོང་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ཁྲིང་ཡིས་བྱོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས། (195)
- ॣ མཚུང་ལ་རྒྱུ་ལ་ཚབ་སྐྱུ་ཁྲིང་ཡིས་བྱོན་
གྱི་ལོ་རྒྱུས། (200)
- । གནས་ནང་དཔལ་པོ་སྐྱུ་ཁྲིང་ཡིས་
བྱོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས། (203)
- ༡ དེ་ཉོ་སྐྱུ་ཁྲིང་ཡིས་བྱོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས། (207)
- གཉིས། བཀའ་བརྒྱད་ཆེ་བཞི་ལས་འབའ་རམ་
བཀའ་བརྒྱད། (209)
- གསུམ། བཀའ་བརྒྱད་ཆེ་བཞི་ལས་ཚལ་བ་
བཀའ་བརྒྱད། (214)
- བཞི། བཀའ་བརྒྱད་ཆེ་བཞི་ལས་ལག་གྲུ་
བཀའ་བརྒྱད། (215)
- ས་བཅད་གསུམ་པ། བཀའ་བརྒྱད་རྩྭ་བརྒྱད་བཤད་པ། (220)
- གཅིག འཕྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱད། (221)
- གཉིས། ལྷག་ལུང་བཀའ་བརྒྱད། (224)
- གསུམ། ཁྲིང་རས་བཀའ་བརྒྱད་དམ་འབྲུག་པ་
བཀའ་བརྒྱད། (226)
- བཞི། ཁྲོ་ཕུ་བཀའ་བརྒྱད། (238)
- ལ། སྐར་ཆང་བཀའ་བརྒྱད། (243)

བྱག་ ཡེལ་པ་བཀའ་བརྒྱད།..... (247)

བདུན། གཡལ་བཟང་བཀའ་བརྒྱད།..... (247)

བརྒྱད། རྒྱག་གསེབ་བཀའ་བརྒྱད།..... (252)

ཡེལ་བྱག་པ། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་

ལུགས་བཤད་པ།..... (254)

ས་བཅད་དང་པོ། ཤངས་པའི་བཀའ་ལྷོལ་ངོས་བཟུང་བ།..... (254)

ས་བཅད་གཉིས་པ། ལྷོལ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས་གདམས་ངག་

དང་སྟེལ་གནང་ཚུལ།..... (255)

གཅིག་ ཤངས་ལུགས་ཉེ་བརྒྱད་བཤད་པ།..... (257)

གཉིས། ཤིན་ཏུ་ཉེ་བརྒྱད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་ཚུལ།..... (258)

ཡེལ་བདུན་པ། ཞི་བྱེད་པའི་རིང་ལུགས་བཤད་པ།..... (260)

ས་བཅད་དང་པོ། ཞི་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་བཤད་པ།..... (260)

ས་བཅད་གཉིས་པ། ཞི་བྱེད་པའི་བརྒྱད་ལྷོལ་ལྔ་

ཕྱི་རྣམས་བཤད་པ།..... (262)

ཡེལ་བརྒྱད་པ། གཙོད་ལུལ་པའི་གདམས་ངག་དང་

བརྒྱད་ཚུལ་བཤད་པ།..... (265)

ཡེལ་དགུ་པ། རོ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་བྱུང་ཚུལ།..... (272)

ས་བཅད་དང་པོ། རོ་ནང་པའི་གདམས་ངག་རོས་བཟུང་བ།..... (272)

ས་བཅད་གཉིས་པ། རོ་ནང་པའི་གདམས་ངག་

བརྒྱད་ཚུལ་བཤད་པ།..... (272)

ཡེལ་བརྒྱ་པ། རོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་བསྟེན་སྐྱབ་པའི་

གདམས་ངག་བྱུང་ཚུལ།..... (276)

ས་བཅད་དང་པོ། རོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་བསྟེན་སྐྱབ་ཀྱི་

བཀའ་སློལ་ངོས་བཟུང་བ། (276)

ས་བཅད་གཉིས་པ། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བསྟེན་སྦྱབ་གྱི་གདམས་ངག་
བརྒྱད་རྩེ་ལ་བཞད་པ། (277)

ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། རི་བོ་དགེ་ལྷན་པའི་གྲུབ་
མཐའ་བྱུང་རྩེ་ལ། (280)

ས་བཅད་དང་པོ། དགེ་ལྷན་པའི་གྲུབ་མཐའི་སློལ་
ཐོག་མར་དར་རྩེ་ལ། (280)

ས་བཅད་གཉིས་པ། རྩེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོན་གྱི་རྩམ་
ཐར་མདོར་བསྐྱས། (289)

ས་བཅད་གསུམ་པ། དཀ་ཆེན་སྦྱེད་པའི་ཕྱོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས། (306)

ཟུར་བཀོད་རེའུ་མིག

རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔ་འི་རེའུ་མིག་ (316)

བཀའ་བརྒྱད་གསེར་ཤིང་རེའུ་མིག་ (319)

ས་སྦྱའི་ལམ་འབྲས་སྒྲ་བརྒྱད་རེའུ་མིག་ (322)

དགའ་ལྷན་གྱི་པའི་རིམ་འཕྱོན་གྱི་རེའུ་མིག་ (327)

སྡེ་ཚན་དང་པོ།
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པ་
རི་ལྟར་བྱུང་བ་བརྗོད་པ།

ལེའུ་དང་པོ།
སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་ཀླུ་མདོར་བསྡུས།

ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེས་ལྷགས་སྟོལ་གཏོང་བ་པོ་ནི་སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན་སྟབས། ནང་ཚེས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་ལོ་རྒྱུས་བཤད་
པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་གསལ་པོ་ཞིག་
མ་ཤེས་ཐབས་མེད་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དམ་པའི་ཚེས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ན་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ལས་སྒྲུང་དང་བསྟན་པའི་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྒྲུང་
དོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་སྟོད་མི་འདྲ་བ་རེ་སྒྲུང་ཞིང་ཡོད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་འདིའོ་ཞེས་ཁ་ཚོན་སྟེས་ཀྱང་གཅོད་དཀའ་བ་ཞིག་
སྟེ། དཔེར་ན། ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་(རྟོན་ཆ་ཤོག་ངོས་༣༠༠ པེ་ཅིན་པར་མ) ལས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་འཕྲིན་ལས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བས་འཕགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོད་ལུལ་དུ་འང་མ་གྱུར་ན་སོ་སྟེའི་སྟོ་ཡིས་སྟོགས་ཅིམ་ཡང་དཔོག་
པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདིར་མཆོག་གི་སྟུལ་པའི་སྟུའི་
རྣམ་པ་ལོལ་བ་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲུང་བ་ལས་བརྩམས་ཏེ་མཛད་པའི་ཚུལ་
འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གཏམ་དུ་སྟེང་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། མདོ་སྡེ་རིན་པོ་
ཆེ་རྣམས་ལས་འཕགས་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་ཆེ་བ་དག་བསྡུས་ཏེ་
མཛད་པའི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་ཅུ་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྐུ་གསུང་གི་ཚུལ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་
 རིག་པས་དོན་ཐོག་ཏུ་འཛོག་པར་འོས་པ་སོགས་ཆད་མེད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་འདི་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཁ་ཆོན་གཅོད་པར་མི་ལུས་ཀྱང་།
 ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གདུལ་བྱ་བྱམ་མོང་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི་མཆོག་གི་མཛད་
 པ་བརྒྱ་གཉིས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོ་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས།
 སངས་རྒྱུས་ལྷ་དན་ཡོངས་མི་འདལ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྒྱུ་པ་མི་འབྱུང་། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱུས་ལ་སྐྱེ་འབྱུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་པ་
 དང་། ཆོས་འཆད་པ་དང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མི་སྤྱི་
 བ་འགྲེལ་བཤད་སྐོར་ཆོག་གི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་འདི་ག་
 རྟེན་པའི་སྤང་ངོར་འདི་ག་རྟེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་སྐབས། དེ་ལྟར་ཉ་དང་ཉུང་
 མ་བཞེས་ནས་བཤད་ན་དོན་དངོས་དང་མཐུན་པའི་ལོ་རྒྱུས་འཆད་ཐབས་ཡོད་
 པ་མ་རེད། རྟོན་པ་བཞུགས་པ་ནི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་ཀྱི་མི་སྐོར་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་
 འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཡུལ་གང་དང་། ཏུས་གང་དུ། རིགས་རུས་གང་གི་
 རྒྱུད་དུ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁ་གསལ་ཞིག་དགོས་པ་སྟོན་མ་དགོས་པ་
 ཞིག་རེད། བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་སྟོན་བྱོན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་བཞུགས་
 ཐབས་པ་བྱོན་པའི་ཏུས་ཆོད་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས།
 ཆོས་སྐོར་ཤོས་ནི་ས་སྐྱེ་པའི་ཡུགས་ཏེ་སྐྱེ་ཡོད་སྟོན་གྱི་ ༡༡༣༥ པའི་མེ་ཁྱི་ལོར་
 རྟོན་པའི་འདས་ལོ་འགོ་བཟུང་། རྟོན་པ་འབྱུངས་ལོ་དར་བྱུང་ཆེ་ཤོས་ནི་ཡུག་
 ཡུགས་དང་མཆུར་ཡུགས་གཉིས་ཏེ། ཡུག་པས་སྐྱེ་ཡོད་སྟོན་གྱི་ ༧༦༡ པའི་
 རྟུགས་སྐྱེ་ལ་ཡོར་སྐྱེ་འབྱུངས་པར་བཞེད། མཆུར་སྐྱེ་ཡུགས་ལ་སྐྱེ་ཡོད་སྟོན་
 གྱི་ ༧༥༥ པའི་ཤིང་བྱི་ལོར་སྟོན་པ་སྐྱེ་འབྱུངས་པར་བཞེད། དེར་ཏུས་འཛིན་
 ཤིང་འདིར་ཡོངས་གྲགས་ལ་སྐྱེ་ཡོད་སྟོན་གྱི་ ༦༣༥ པའི་མེ་སྐྱེ་ལ་ཡོར་སྟོན་པ་

ལྟ་འབྱུངས་པ་དང་། སྤྱི་ལོའི་ལྷོན་གྱི་ ༥༧༥ པའི་མེ་འབྱུག་ལོར་མུ་བན་ལས
 འདས། དེའི་ཕྱི་ལོ་མེ་སྐྱལ་ལོར་ལྷོན་པའི་འདས་ལོ་བཅི་པའི་འགོ་བརྩུགས
 ཡོད་པ་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྱུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་ཀྱི་དུས་ཚོད
 ཡིན་པར་སེམས། ང་ཚོས་གྲུབ་མཐའ་དང་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ངེས་
 དོན་ལྟགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཤད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་
 འགལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་ཐར་ཞིག་བཤད་ན་པོད་
 ཀྱི་ཚོས་པ་ཚོས་འཁར་ར་བྱེད། དེ་གཉིས་ཀ་དང་མཐུན་པའི་ལོ་རྒྱུས་གིག་
 བཤད་ཐབས་ཏུ་ཅང་དགལ། ལོན་ཀྱང་ནང་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་
 གྲགས་ལྟར་ལྷོན་པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་གཞིར་བཞག དེ་ལ་ལྷོན་པ་ཤུ་
 རྩུབ་པ་འབྱུངས་པའི་དུས་དང་། རྩོན་པའི་ལུལ། ཚོས་ལྷོན་པའི་གནས་སོགས་
 ལོ་རྒྱུས་དངོས་དང་སྒྲུར་ནས་བཤད་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བ་ཆེར་མེད་
 པར་སྐྱམ། དེས་ན་ལྷོན་པའི་མཛད་རྣམ་ཡོངས་གྲགས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་
 ལྟར་བཤད་པར།

ས་བཅད་དང་པོ། དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བའི་མཛད་པ།

ཤེས་བྱ་ཀུན་བྱུང་ལས།

དགའ་ལྡན་གནས་སུ་དམ་པ་ཏྲོག་དགར་པོས། །

ཚོས་སྒོ་བརྒྱ་བརྟན་གཟིགས་པ་རྣམ་ལུས་འཕོས། །

དེའི་དོན་ནི། བདག་ཅག་གི་ལྷོན་པ་ཐུགས་རྗེ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་བདག་
 ཉིད་ཅན་འདི་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་ལྷའི་བྱ་དམ་པ་ཏྲོག་དགར་པོར་སྐྱེ་བ་
 བཞེས་ཏེ། རང་དང་སྐལ་ལཱ་ཉམ་གྱི་ལྷའི་འཁོར་རྣམས་དང་བགོ་སྐྱེད་མཛད་
 པའི་སྐབས་སུ། དད་པ་ནི་ཚོས་སྒྲུང་བའི་སྒོ་སྟེ་བསམ་པ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཆོས་སྒོ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བརྒྱ་བསྟན་ནས། འཛམ་བུ་གླིང་པ་
 རྣམས་གདུལ་བའི་དུས་ལ་བབས་པར་མཁྱེན་ཏེ། ཡུལ་དང་། དུས་དང་།
 རིགས་དང་། ཡུལ་དང་། དུས་བཅས་གཟིགས་པ་ལྡེལ་གཟིགས་ཤིང་།
 ང་ནི་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་འི་རིགས་འདི་ནས་འཕོས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཟམ་གཙང་གི་
 བུར་གྱུར་ནས་སྟིགས་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གདུལ་བའི་དུས་ལ་བབས་སོ།
 ཞེས་བསྒྲགས་ནས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཅིང་པན་མ་ཡམ་པའི་དབུ་ལ་བསྟོན་ཏེ་རྒྱལ་
 ཚབ་ཏུ་བསྟོན་ཤིང་། ཁྱོད་ནི་ངའི་འོག་ཏུ་མངོན་པར་ཚོགས་པར་འཆང་རྒྱལ་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏེ་ས་ག་ལྷོ་བའི་ཆོས་བཙུང་ལྷ་ཉིན་དགའ་ལྡན་གྱི་
 གནས་ནས་འཕོ་བར་མཛད་དོ། །

ས་བཙད་གཉིས་པ། ལྷམས་སུ་ཞུགས་པའི་མཛད་པ།

ཤེས་བྱ་ཀུན་བྱལ་ལས།

འཛམ་གླིང་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པ་ཡུལ་དབུས་སུ། །

རྒྱལ་རིགས་ཡབ་དང་རྒྱ་འབྲུལ་ལྷམས་སུ་ཞུགས། །

དེའི་དོན་ནི། དེ་ཡང་གཟིགས་པ་རྣམ་པ་ལྡེལ་དང་པོ་ཡུལ་ལ་གཟིགས་
 པ་གླིང་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འཛམ་བུ་གླིང་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་
 དབུས་འགྱུར་འཆང་བའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་འབྱོན་པར་ལུང་བསྟན་པའི་རྒྱ་
 གར་འཕགས་པའི་ཡུལ། དུས་ལ་གཟིགས་པ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་བའི་དུས། དེ་ཡང་
 ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པ་ཡན་ལ་ལོངས་སྟོན་གྱི་འབྱོར་པ་ཆེ་བས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་
 འབྱུང་དཀའ་ཞིང་། ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པ་མན་ཆད་སྟིགས་མ་ལྡེལ་
 ① ཏེ་ཅང་བདོ་བས་མི་ཁོམ་པར་སྤང་བས། དེ་དག་གི་སྒྲིོན་མེད་པ་སྟེ་དགྲ་

རྣམས་གདུལ་སྒྲ་པའི་དུས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བ། རིགས་ལ་གཟིགས་པ་རྒྱལ་རིགས་
 ཉེ། ད་ལྟ་རྒྱལ་རིགས་ལ་བཀུར་བའི་དུས་འདིར་མང་བཀུར་གྱི་རྒྱལ་བརྒྱད་
 རིགས་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ། ཡུམ་ལ་གཟིགས་
 བའམ་བྱད་མེད་ལ་གཟིགས་པ་བྱད་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་གྱིས་
 བརྒྱན་པ་ལྟ་མོ་སྒྲ་འབྲུལ་ཆེན་མོ། རུས་ལ་གཟིགས་པ་འབགས་པའི་ཡུལ་དུ་
 རུས་གྱི་མཆོག་འཛིན་པ་ཤུག་འཛིན་རུས་རྒྱུད་བཅས་ལ་གཟིགས་ནས། སྒྲ་པོ་
 ཆེའི་སྒྲ་གྲ་ཐལ་དཀར་མཆོང་བ་དུག་པའི་ཚུལ་དུ་ཡུམ་གསོ་སྦྱོར་སྒྲངས་པའི་
 རྣམས་ལྟོ་གཡས་པར་ལྷམས་སུ་ཞུགས་མོ། །

ས་བཅད་གསུམ་པ། སྒྲ་བལྟམས་པའི་མཛད་པ།

ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ལས།

རོ་མཚར་མཚན་མ་བྱེ་བ་སྟེན་དང་བཅས། །

ཡུམྱེ་ནི་ཡི་ཆལ་དུ་དོན་གྲུབ་བལྟམས། །

དེའི་དོན་ནི། ལྷམས་སུ་ཞྭ་བ་བཅུ་ཆང་བར་བཞུགས་པ་དང་། སངས་
 རྒྱལ་སྒྲ་བལྟམས་པའི་རྒྱ་ལྷས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་གླིང་ཆེན་རྣམས་སུ་ཨ་ཤུལ་འཛིན་པ་
 སྒྲེ་བ་དང་། གླིང་ཐོན་རྣམས་སུ་ཙན་དན་གྱི་ནགས་ཆལ་སྒྲེ་བ། གློང་ཁྱེར་མེར་
 སྒྲེའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བདེ་བའི་འཁྱོར་བ་ཆད་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་།

① རྟོགས་མ་ལུ་ནི། ཆེའི་རྟོགས་མས་ཐོག་རྒྱུད་པར་བྱེད། དུས་ཀྱི་རྟོགས་མས་ལོ་བྱད་རྒྱུད་པར་
 བྱེད། ལྟ་བའི་རྟོགས་མས་སྒོ་རིག་རྒྱུད་པར་བྱེད། མེམས་ཀྱི་རྟོགས་མས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་
 བཙོན་འབྲས་རྒྱུད་པར་བྱེད། ཅོན་མོངས་པའི་རྟོགས་མས་བསམ་གཏན་རྒྱུད་པར་བྱེད་དོ། །

ས་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས། འོད་གྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོས་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་བྱུང་བ་སོགས་དོ་མཚར་བའི་ལྟས་མཚན་ལེགས་པ་མང་པོར་བྱུང་བ་དང་།
 ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་རྒྱ་སྒྲུང་བྱུང་བའི་དུས་ (ལྷིལ་འོ་ལྷོ་གྱི་ 625
 BC. མེ་སྤེལ་ལོར) ལུམ་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ལུསྤྱི་ལྷོ་ཡི་ཆལ་དུ་ཕེབས་ཏེ།
 བཀས་ཆལ་དམ་པ་དེ་ན་སྤོན་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱི་ལུམ་གྱིས་ཀྱང་བསྟེན་པའི་
 ཤིང་སྒྲ་ཀླ་ཞེས་བྱ་བ། ལོ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་ཤུས་བརྒྱན་པ་
 ཞིག་གཟིགས་ནས། དེའི་ཡལ་ག་ལ་ལུམ་གྱིས་ཐུག་གཡམས་པས་བབྱང་སྟེ་ཕྱང་
 ཟད་བཞུགས་པ་ན་སྤོ་གཡམས་ནས་ཁྱེའུ་དེ་ཉིད་འོད་དང་འོད་གྱི་སྒྲུང་པོས་རབ་ཏུ་
 དཀྱིགས་པའི་སྒྲུང་བས་མཚན་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བར་ལུམ་ལ་གནོད་
 པ་མེད་པར་སྐྱ་བལྟམས། ཐོགས་བཞིར་ཞབས་གྱིས་གོམ་པ་བདུན་བདུན་པོར་
 བས་གོམ་པ་པའི་རྩེས་ན་བལྟ་རེ་རེ་འབྱུངས་ཏེ་སྒྲུང་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 དབུགས་དབྱུང་བའི་གསུང་བྱོན། བམ་མཁའ་ནས་ལྷ་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་
 ཕྱིན་རྣམས་གྱིས་མཚོན་ཅིང་བསྟེན་པར་བཀྱར། ཉིན་དེར་ལུལ་ཆེན་པོ་བཞིན་
 རྒྱལ་པོ་བཞིའི་བྱ་ཡང་བཅས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ།
 མཉན་ཡོད་ན་གསལ་རྒྱལ། ཀློག་སྤྱིན་ཤར་བ། འཕགས་རྒྱལ་དུ་རབ་སྒྲུང་
 རྣམས་བཅས་པས་ལྟས་མཚན་རྣམས་དེ་དག་གི་ཡིན་པར་སྒྲོམ་སེམས་
 བྱས། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་གྲང་མོ་ལྷ་བརྒྱལ་པའི་འབྱུངས། རྟ་ཁྱོད་མ་
 ལྷ་བརྒྱ་རྟེའུ་འབྱུངས། གཏེར་ལྷ་བརྒྱལ་པ་ཁ་བྱེ། ཁམས་གྱི་རྒྱལ་ཕན་རྣམས་
 གྱིས་དབྱལ་ཡང་ལུལ་བས། ཡབ་རྒྱལ་པོས་སྐྱ་བལྟམས་པའི་དོ་མཚར་ལས་
 བརྒྱམས་ཏེ་གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ལུལ། སྤྱུ་
 གཏུམ་པོ་གཟུ་ལུམ་ཅན་རྣམས་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱི་ཉིད་གྱི་ཞལ་མཐོང་བའི་མོད་ལ་
 རང་བཞིན་དུ་ཞི་དུལ་དུ་གནས་པར་བྱེད་ཐུབ་པས་ན་མཚན་གཉིས་པ་སྤྱུ་ཐུབ་